

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
OŚRODEK BADAŃ NAD KULTURĄ
PÓZNEGO ANTYKU I WCZESNEGO ŚREDNIOWIECZA

PRZEGLĄD ARCHEOLOGICZNY

TOM 69

WROCLAW 2021

Redaktor – Editor in Chief
BOGUSŁAW GEDIGA

Zastępcy Redaktora – Deputy Editors
JUSTYNA KOLENDA
MAŁGORZATA MARKIEWICZ

Komitet Redakcyjny – Editorial Committee
ESZTER BÁNFFY, INES BEILKE-VOIGT, ANDRZEJ BUKO, VÁCLAV FURMÁNEK,
LUBOŠ JIRÁŇ, PAVEL KOUŘIL, JANUSZ KRUK, JERZY MAIK,
CAROLA METZNER-NEBELSICK, DANUTA MINTA-TWORZOWSKA, ROMUALD SCHILD,
BIBA TERŽAN, HENRIK THRANE

Redaktor techniczny – Technical Editor
JAROSŁAW MICHALAK

Redaktor językowy – Language Editor
AMBER STEELE-ZIELIŃSKA

„Przegląd Archeologiczny” is indexed in: ERIH PLUS – European Reference Index for the Humanities
and Social Sciences, CEJSH – The Central European Journal of Social Sciences and Humanities,
ICI – Index Copernicus International, Scopus.

EDITORIAL OFFICE: Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk
Ośrodek Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza
ul. Więzienna 6; 50-118 Wrocław
Phone: +48-71 344 16 08; Fax: +48-71 344 33 52
e-mail: boguslaw.gediga@gmail.com, przeglad.archeologiczny@gmail.com

Na okładce i stronie tytułowej wykorzystano fragment ryciny ze strony 224
niniejszego tomu „Przeglądu Archeologicznego”. Fot. P. Duma

DOI: 10.23858/PA69.2021

Copyright © 2021 by Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences.
All papers published in this issue are an open access articles under the CC BY 4.0 license
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

PL ISSN 0079-7138

e-ISSN 2657-4004

Wydawnictwo Instytutu Archeologii i Etnologii PAN
Ośrodek Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza

SPIS TREŚCI – CONTENTS

ARTYKUŁY – ARTICLES

Tomasz KURASIŃSKI, Kamienie zrodzone z pioruna. O nietypowej formie recyklingu w średniowieczu i czasach nowożytnych	5
<i>Stones born of lightning. On an unusual form of recycling in the Middle Ages and modern times</i>	60
Anna HYRCHAŁA, Igranie z ogniem – rytuały pogrzebowe kultury strzyżowskiej na przykładzie wybranych pochówków z cmentarzyska w Rogalinie	63
<i>Playing with fire – funerary rituals of the Strzyżów culture as exemplified by selected graves from the cemetery in Rogalin, Poland</i>	81
Dorota LORKIEWICZ-MUSZYŃSKA, Monika ABREU-GŁOWACKA, Wojciech KOCIEMBA, Mariusz GLAPIŃSKI, Eliza MICHALAK, Marzanna CIESIELKA, Anna HYRCHAŁA, Materiał kostny z czterech grobów kultury strzyżowskiej wyeksplorowanych w latach 2015-2016 na stanowisku 15 w Rogalinie w świetle badań interdyscyplinarnych	85
<i>Human skeletal remains from four graves of Strzyżow culture excavated in 2015-2016 at site 15 in Rogalin, Poland studied in interdisciplinary research</i>	107
Agata ULANOWSKA, Tekstylia i pieczęcie. O relacjach pomiędzy produkcją włókienniczą a praktykami stemplowania w Grecji epoki brązu oraz o zupełnie nowych danych z odcisków glinianych pieczęci	111
<i>Textiles and Seals: About the relationship between textile production and sealing practices in Bronze Age Greece and new evidence from the casts of textile impressions on clay</i>	133
Jakub WITOWSKI, Uwagi na temat możliwej funkcji bezpośredniej miecza brązowego z grobu nr 7429 z cmentarzyska ciepłopalnego kultury lużyckiej w Domasławiu w świetle analiz traseologicznych	137
<i>Some remarks on the possible method of use of a bronze sword found in grave no. 7429 at the Lusatian culture cremation cemetery in Domasław in the light of use-wear analysis</i>	144
Joanna ADAMIK-PROKSA, Ewelina OCADRYGA-TOKARCZYK, Problem chronologii zolnika z grodziska w Chotyńcu i tworzących go poziomów użytkowych w świetle badań nad klasyfikacją i datowaniem szpil	147
<i>The problem of the chronology of the zolnik from the burgwall in Chotyńiec, Poland and its usage levels in light of research on the classification and dating of pins</i>	167
Zygmunt GAŁECKI, Katarzyna SKRZYŃSKA, Wiejskie struktury osadnicze i ich przemiany w czasie: przykład Nowosielca na dawnym pograniczu polsko-rusko-litewskim	171
<i>Rural settlement Structures and their Changes over Time. The example of the village Nowosielec on the former Polish-Rus'-Lithuanian Frontier</i>	189
Dominik NOWAKOWSKI, Siedziby pańskie na Śląsku w świetle źródeł pisanych. Studium nad średniowieczną nomenklaturą	191
<i>Manor houses in Silesia in light of written sources: A study of medieval nomenclature</i>	218
Paweł DUMA, Piotr GUNIA, Beata MIAZGA, Jerzy PIEKALSKI, Jerzy SERAFIN, The Romanesque sculpture from the Nowy Targ Square in Wrocław (Lower Silesia, Poland) in the light of interdisciplinary studies	221
Marzena WOŹNY, Leon Kozłowski (1892-1944) – krakowski etap życia naukowca, żołnierza, polityka	243
<i>Leon Kozłowski (1892-1944): the Kraków phase in the life of the researcher, soldier, and politician</i>	277

RECENZJE – REVIEWS

Radosław Palonka *Sztuka i archeologia kultur indiańskich prekolumbijskiego Południowego Zachodu USA* (Józef Szykulski) 279

KRONIKA – CHRONICLE

Bogusław GEDIGA, *Wspomnienia* 284

INFORMACJE DLA AUTORÓW

Informacje dotyczące tekstów przesyłanych do redakcji „Przeglądu Archeologicznego”:

TEKST

PLIK: WORD 2003 (z rozszerzeniem .doc lub .rtf)
 CZCIONKA: TIMES NEW ROMAN
 WIELKOŚĆ: 12
 ODSZTĘP POMIĘDZY ZNAKAMI: NORMALNE
 INTERLINIA: 1.5 WIERSZA
 WCIEĆCIA AKAPITOWE: BRAK (ewentualnie standardowe ustawienia Worda; należy unikać tworzenia wcięć za pomocą tabulatorów lub spacji oraz automatycznych numeratorów)

ILUSTRACJE I TABELY

– Każda ilustracja w oddzielnym pliku TIF lub JPG (dotyczy to również planów i wykresów, które traktowane są jako ryciny)
 – minimalna jakość plików z ilustracjami:
 – kreskowe (TIF) – 600 dpi
 – siatkowe (TIF/JPG) – 300 dpi
 – Każda tabela w osobnym pliku programu Word (z rozszerzeniem .doc lub .rtf), czcionka Times New Roman, wielkość zależna od rozmiaru tabeli (od 11 do 8 punktów)

PODPISY DO ILUSTRACJI

ODDZIELNY PLIK: WORD 2003 (z rozszerzeniem .doc lub .rtf)
 CZCIONKA: TIMES NEW ROMAN
 WIELKOŚĆ: 12
 ODSZTĘP POMIĘDZY ZNAKAMI: NORMALNE
 INTERLINIA: 1.5 WIERSZA
 BEZ PUNKTATORÓW
 NUMERACJA ZDJĘĆ CYFRAMI ARABSKIMI, BEZ POGRUBIENIA
 WSZYSTKIE ZDJĘCIA, RYSUNKI, PLANY ITP. NUMEROWANE JAKO RYCINY
 TABLICE NUMEROWANE ODDZIELNIE

BIBLIOGRAFIA

Odnośniki do literatury powinny być podane w tekście – w nawiasie z uwzględnieniem nazwiska autora, daty publikacji i numeru strony, np. (Blake 1998, 59) lub (Kruk, Milisauskas 1983, 259). W przypadku pozycji literatury opublikowanych przez trzech i więcej autorów powinno być podane tylko nazwisko pierwszego z nich, po którym należy napisać: *et al.*, np. (Sofer *et al.* 2000, 814-816). Należy podawać numery stron w pełnej formie, np. 35-37, 123-135.

Wzory tworzenia bibliografii końcowej:

Monografie

Heller M. (1995a). *Nauka i wyobraźnia*. Kraków: Znak.
 Heller M. (1995b). *Wieczność. Czas. Kosmos*. Kraków: Znak.
 Renfrew C. (1972). *The Emergence of Civilisation*. London: Methuen.

Monografie online z DOI

Michaud M.A.G. (2007). *Contact with alien civilizations: Our hopes and fears about encountering extraterrestrials*.
<http://dx.doi.org/10.1007/978-0-387-68618-9>

Redakcja monografii

Chowanec R., Więckowski W. (red.). (2012). *Archaeological Heritage: Methods of Education and Popularization*. Oxford: BAR.

Czopek S., Górki J. (red.). (2016). *Między nauką a popularyzacją: muzea i parki archeologiczne*. Kraków: Universitas.

Rozdziały lub artykuł w publikacjach książkowych zbiorowych

Kowalewski J. (2007). O problemach ze społecznym zaangażowaniem historiografii. W: J. Kowalewski, W. Piasek (red.), *Zaangażowanie czy izolacja. Współczesne strategie społecznej egzystencji humanistów* (109-129). Olsztyn: Instytut Filozofii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

Artykuły w czasopismach

Zalewska A. (2013). Relevant and Applied Archaeology. The Material Remains of the First World War: Between „Foundational” and „Biographical” Memory, Between „Black Archaeology” and „Conflict Archaeology”. *Sprawozdania Archeologiczne*, 65, 9-50.

Moshenska G. (2015). Curated Ruins and the Endurance of Conflict Heritage. *Conservation and Management of Archaeological Sites*, 17(1), 77-90.

Gandhi J., Przeworski A. (2007). Authoritarian institutions and the survival of autocrats. *Comparative Political Studies*, 40(11), 1279-1301. doi:10.1177/001041400730581.

Prace inne: materiały konferencyjne powielane, raporty i sprawozdania z ekspertyz laboratoryjnych lub prac wykopaliskowych

Diakowski M. 2011. *Analiza mikroskopowa zabytków kościanych odkrytych na stanowisku nr 10/11/12 w Domasławiu w świetle badań technologicznych i funkcjonalnych*. Wrocław: Archiwum IAiE PAN, Ośrodek Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza we Wrocławiu (maszynopis).

Prace udostępniane wyłącznie drogą elektroniczną

Kot M. (2015). *Badanie: dziedzictwo archeologiczne należy do... urzędników i naukowców*. Pobrano z: <http://nauka.wpolsce.pap.pl/aktualnosci/news%2C404320%2Cbadanie-dziedzictwo-archeologiczne-nalezy-do-urzednikow-i-naukowcow.html> [dostęp: 10.12.2017].

W zapisie bibliograficznym nie uwzględniamy serii wydawniczej.

Transliteracja cyrylicy według standardu ISO 9:1995

(zamieszczony np. na stronie <http://so.pwn.pl/zasady.php?id=629693> lub w Wikipedii).

Autorzy artykułów zobowiązani są do przekazania Redakcji abstraktu (do 1000 znaków ze spacjami), 5 słów kluczowych, streszczenia, spisu rycin i tabel w językach polskim i angielskim oraz podania identyfikatora ORCID.

PRZYPISY

– klasyczne bibliograficzne przypisy dolne – dopuszczalne w recenzjach.

GUIDELINES FOR AUTHORS

Concerning contributed texts:

TEXT

FILE:	WORD 2003 (with .doc or .rtf extension)
FONT:	TIMES NEW ROMAN
FONT SIZE:	12
SPACES BETWEEN CHARACTERS:	NORMAL
INTERLINE SPACING:	1.5
PARAGRAPH INDENTS:	NONE (standard Word settings are possible; avoid the tab key and space bar for paragraph indents)

ILLUSTRATIONS AND TABLES

- Every illustration in separate TIF or JPG file (this also concerns plans and charts)
- Minimal resolution of files with illustrations: – TIF/JPG – 600-300 dpi
- Every table in separate MS Word file (with .doc or .rtf extension), font: Times New Roman, font size depends on the size of the table (from 11 to 8 points)

CAPTIONS FOR ILLUSTRATIONS

SEPARATE FILE:	WORD 2003 (with .doc or .rtf extension)
FONT:	TIMES NEW ROMAN
FONT SIZE:	12
SPACES BETWEEN CHARACTERS:	NORMAL
INTERLINE SPACING:	1.5
WITHOUT LIST ITEM MARKERS (BULLETS)	
NUMBERING OF PHOTOGRAPHS: ARABIC NUMERALS	
WITHOUT BOLDING	
ALL PHOTOGRAPHS, DRAWINGS, PLANS ETC. NUMBERED AS ILLUSTRATIONS (FIGURES), TABLES NUMBERED SEPARATELY	

BIBLIOGRAPHY

References to literature in the text should be given in brackets, including the author's name, date of publication, and page number, for example: (Blake 1998, 59) or (Kruk, Milisauskas 1983, 259). In the case of works published by three or more authors, only the name of the first one should be given, after which "et al." should be written, for example: (Sofer *et al.* 2000, 814-816). A full range of pages should be given, for example: 35-37, 123-135.

Guidelines on writing the final bibliography:

Monographs

- Heller M. (1995a). *Nauka i wyobraźnia*. Kraków: Znak.
 Heller M. (1995b). *Wieczność. Czas. Kosmos*. Kraków: Znak.
 Renfrew C. (1972). *The Emergence of Civilisation*. London: Methuen.

Online monographs with the DOI

- Michaud M.A.G. (2007). *Contact with alien civilizations: Our hopes and fears about encountering extraterrestrials*.
<http://dx.doi.org/10.1007/978-0-387-68618-9>

Edition of the monograph

Chowanec R., Więckowski W. (eds.). (2012). *Archaeological Heritage: Methods of Education and Popularization*. Oxford: BAR.

Pałubicka A. (ed.). (1997). *Kulturowe konteksty idei filozoficznych*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Instytutu Filozofii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Chapters or a paper in collective book publications

Kowalewski J. (2007). O problemach ze społecznym zaangażowaniem historiografii. In: J. Kowalewski, W. Piasek (eds.), *Zaangażowanie czy izolacja. Współczesne strategie społecznej egzystencji humanistów* (109-129). Olsztyn: Instytut Filozofii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

Papers in journals

Zalewska A. (2013). Relevant and Applied Archaeology. The Material Remains of the First World War: Between “Foundational” and “Biographical” Memory, Between “Black Archaeology” and “Conflict Archaeology”. *Sprawozdania Archeologiczne*, 65, 9-50.

Moshenska G. (2015). Curated Ruins and the Endurance of Conflict Heritage. *Conservation and Management of Archaeological Sites*, 17(1), 77-90.

Gandhi J., Przeworski A. (2007). Authoritarian institutions and the survival of autocrats. *Comparative Political Studies*, 40(11), 1279-1301. doi:10.1177/001041400730581.

Other works: duplicated conference materials, reports from laboratory expertises or excavations

Diakowski M. 2011. *Analiza mikroskopowa zabytków kościanych odkrytych na stanowisku nr 10/11/12 w Domasławiu w świetle badań technologicznych i funkcjonalnych*. Wrocław: Archiwum IAiE PAN, Ośrodek Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza we Wrocławiu (typescript).

Papers available only electronically

Kot M. (2015). *Badanie: dziedzictwo archeologiczne należy do... urzędników i naukowców*. Pobrano z: <http://naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news%2C404320%2Cbadanie-dziedzictwo-archeologiczne-nalezy-do-urzednikow-i-naukowcow.html> [access: 10.12.2017].

On the bibliographic record, do not include the publishing series.

Transliteration of Cyrillic according to the standard ISO 9:1995

(included, for example, on the website <http://so.pwn.pl/zasady.php?id=629693> or in Wikipedia).

Authors of articles are obliged to provide the Editors an abstract (up to 1000 characters with spaces), 5 keywords, summary, a list of figures and tables in English, and the ORCID number (Open Researcher and Contributor ID).

NOTES:

– classic footnotes – acceptable in reviews.